

Livsberättargrupp

Monica Klang

Christina Larsson

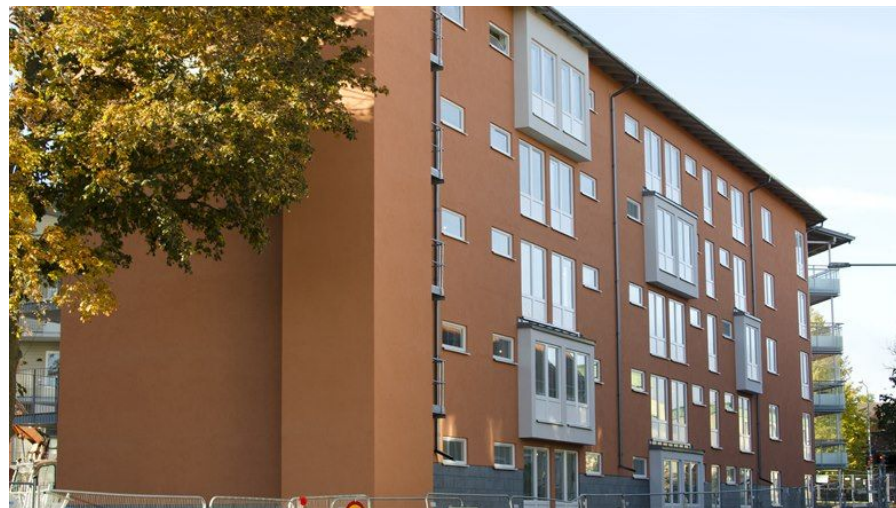
Bakgrund

- Enkätundersökning 2018.
- 52% av äldreomsorgens kunder i vårdbostad besväras av ensamhet.
- LIU tjänstedesign/ingenjörstudenter
- Startades ett projekt 2019 kring reminiscens.

Sandrinoparkens vårdboende

- Boende för personer med demenssjukdom
- 51 hyreslägenheter på 5 våningar
- Verksamheten bygger på samverkan och flexibilitet
- IBIC och salutogent arbetssätt
- Måltidskoncept/egen kock
- Kulturutbud/livsberättargruppen ingår

Arbetsblad teman

Barndom 1940-talet.....7

Tonår 1950-talet.....9

Vuxenliv 1960-talet.....11

Yrkesliv 1970-talet.....13

Hembygd 1940-1970-talet.....15

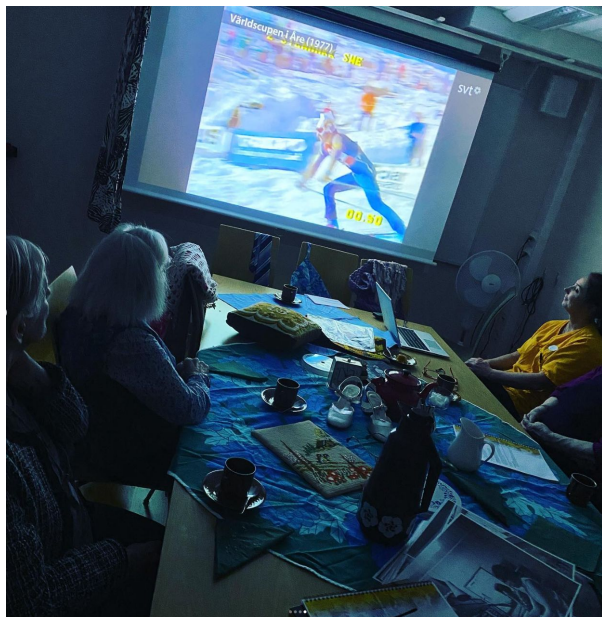
Traditioner 1940-1970-talet.....17

Gruppens val.....19

Linköping

Reminiscens

- Återskapa minnen från det förflutna
- Alla sinnen används för att trigga igång minnen
- Hörsel (musik, ljud)
- Känsla (beröring, föremål)
- Lukt (dofter)
- Smak (fika)
- Syn (bild/fotografi, film)
- Bekanta föremål bjuder in till samtal/gemenskap

Välkommen Elvis till Sandrinoparkens
livsberättargrupp.

Vore trevligt om just du ville komma och dela med
dig av ditt tonår. Hur var det att vara tonåring
under 1950-talet?

Vi hämtar dig ca kl. 13.30 den 10/4 och vi kommer
att vara på våning 5.

Till kaffet blir det en kaka som förkom ofta på
fikabordet under 1950-talet.

Med vänliga hälsningar

/Christina och Monica

Inbjudan och förberedelse

- Hyresgäster hämtas av samtalsledare
- 6 - 8 deltagare
- Följer samma grupp genom alla träffar.
- 1 timme och 15 minuter
- Vem gör vad?
- Viktigt att involvera all omvårdnadspersonal

Tonår 1950-talet

Arbetsblad

Inledning av träffen

- Spela tonårsmusik från 1950-talet.
- Hälsa alla välkomna. Du är samtalsledare, berätta vem du är.
- Presentera kunderna, de som inte är där nämner du namnet på.
- Tala om att varje kund bara behöver berätta det den själv vill.
- Berätta om ämnet för dagens träff. Varje kund som har med sig ett föremål berättar om denna. Börja med dig själv och sedan de andra i tur och ordning.

Berättelse om hur det var att vara tonåring under 1950-talet

Visa bilder på hur det kunde se ut när man var tonåring.

1950-talet var en tid av ökat välbärande och en stor framtidstro där allt verkade gå till det bättre. Det var under denna tid som tonårningen blev till. Tidigare var man barn och sedan i samband med konformationen vuxen. Detta syntes även i kläderna som fick ett mer ungdomligt mode. Idealet för kvinnorna var en smal midja, kurvig kropp och långa ben. Som frisy skulle tonårstjejer ha hästsvans och pannlugg. Tonårsskallar skulle ha en hög bakåtkammad lugg som förmades med brykräm.

Det var en tid då ekonomin gick som på räls och välfärdssamhället växte fram. Det var nu som teven, transistorradion och den bärbara grammmofonen gjorde entré, liksom nylonstrumporna. Det kom filmer och musik som vände sig direkt till tonåringarna. Nya idoler som slog igenom var exempelvis Elvis Presley, James Dean, Marlon Brando, Marilyn Monroe och Audrey Hepburn. Bilar och motorcyklar blev statusymboler för raggare, knuttar och spåttor.

Frågor att samtala kring

Musik:

- Vad lyssnade du på för musik?
- Vilka artister/band var populära?
- Vilka radiokanaler var populära?
- Hur såg transistorradion ut?

Dans:

- Besökte du folkparkerna?
- Hur tog du dig dit?
- Vilka danser dansade du?
- Vad åt och drack du?

Torått låsa högt

Linköping

1950-talet var en tid av ökat välstånd och en stor framtidstro där allt verkade gå till det bättre. Det var under denna tid som tonåring blev till. Tidigare var man barn och sedan i samband med konformationen vuxen. Detta syntes även i kläderna som fick ett mer ungdomligt mode. Idealet för kvinnorna var en smal midja, kurvig kropp och långa ben. Som frisyrl skulle tonårstjejer ha hästsvans och pannlugg. Tonårskillar skulle ha en hög bakåtkammad lugg som formades med brylkräm.

Det var en tid då ekonomin gick som på räls och välfärdssamhället växte fram. Det var nu som teven, transistorradion och den bärbara grammfonen gjorde entré, liksom nylonstrumporna. Det kom filmer och musik som vände sig direkt till tonåringarna. Nya idoler som slog igenom var exempelvis Elvis Presley, James Dean, Marlon Brando, Marilyn Monroe och Audrey Hepburn. Bilar och motorcyklar blev statussymboler för raggare, knuttar och spättor.

Text att läsa högt

Linköping

Frågor att samtala kring

Musik:

- Vad lyssnade du på för musik?
- Vilka artister/band var populära?
- Vilka radiokanaler var populära?
- Hur såg transistorradien ut?

Dans:

- Besökte du folkparkerna?
- Hur tog du dig dit?
- Vilka danser dansade du?
- Vad åt och drack du?

Mode:

- Vad bar du för kläder?
- Vad hade du för frisyr?
- Vilka idoler hade du?
- Vad hade du för accessoarer, skor, väskor, hattar, smycken?
- Fick du sminka dig (tonårstje)?

Kärlek:

- Minns du din första kärlek? Första kysen?
- Minns du vad din omgivning tyckte om det?
- Hur träffades ni?
- Hur flirtade du?
- Skrev du kärleksbrev?
- Hur reagerade omgivningen/familjen?

Idrott:

- Var du intresserad av idrott?
- Utövade du någon idrott själv?
- Minns du världsmästerskapet i fotboll 1958 (turneringen spelades i Sverige, Brasilien besegrade Sverige med 5-2 i finalmatchen)?

Fika (paus)

Under 1950 talet var det inte längre kakornas antal som var viktigt. Nu var det istället kakornas utseende och kvalitet som spelar roll. Radiokakan (också kallad tigerkaka) var populär och sägs ha fått sitt namn i samband med att receptet omtalades i radio-programmet "Karusellen" med Lennart Hyland. Kakan såg ut som en radio när man skar upp den. Annars fikade ungdomarna ofta på olika caféer där det också spelades på jukebox.

Kaffet kunde fortfarande drickas på fat även om det blev allt ovanligare. En orsak till att man gjorde så sägs vara att det heta kokkaffet snabbare svalnade på fat. Med en sockerbit i munnen sörplade man kaffet från fatet och kaffet silades på så sätt genom sockerbiten.

Text att läsa högt

Runda av

- Sammanfatta dagens tema och samtal
- Informera om nästa träff
- Samtalsledare följer hyresgäst tillbaka till våning.
- Förberedd personal möter upp på respektive våning

Linköping

Förutsättningar och utmaningar som samtalsledare

- Minnen kan väcka välbefinnande och glädje men också oro och sorg
 - Kunskap om metoden reminiscens och decennierna
 - Hyresgästens levnadsberättelse kan vara ett stöd i samtalet
 - Hyresgästen ska känna sig sedd och bekräftad
 - Avsätta tid och planera
-
- Kan skapa oro
 - Få med kollegorna/delaktighet

Syfte och utvärdering

- Samhörighet/igenkännande hyresgästerna emellan
- Knyta nya kontakter
- Återblick med bilder från tidigare träffar
- Återberätta/dela sin historia

“Dig känner jag igen har vi träffats förut”

“Det är så här livet ska vara”

“Vad trevligt att träffas på det här sättet”

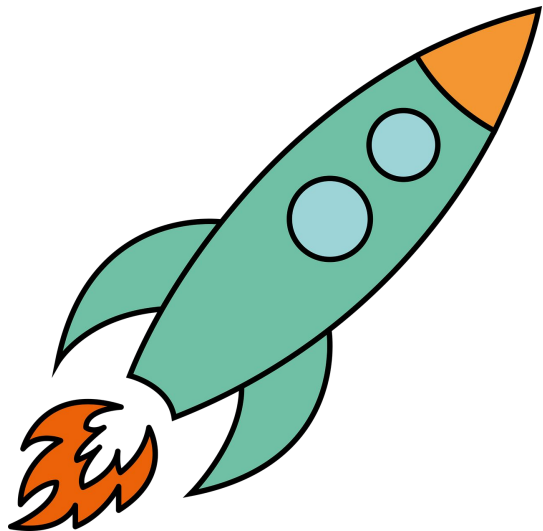
“Än har jag inte träffat den sista kärleken”

“Jazza inte till det för mycket nu pojkar”

“Åt jag verkligen alla dessa bakverk, men gott var det”

Utveckling av projektet

- Bjud in anhöriga
- Materialet kan även användas individuellt tillsammans med omvårdnadspersonal
- Olika konstellationer av grupper
- Involvera någon/några hyresgäster att delta i förberedelserna inför träffarna

Tack!

Christina Larsson

christina.a.larsson@linkoping.se

Monica Klang

monica.klang@linkoping.se

<https://www.linkoping.se/>

Linköping